

PRESSITEADE nr 19/24

Luxembourg, 30. jaanuar 2024

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-560/20 | Landeshauptmann von Wien (perekonna taasühinemine pagulasest alaealisega)

Saatjata alaealisel pagulasel on õigus taasühineda oma vanematega, isegi kui ta on saanud perekonna taasühinemise menetluse ajal täisealiseks

Käesoleva juhtumi erandlikel asjaoludel tuleb riiki sisenemise ja seal elamise luba anda ka pagulase täisealisele õele, kes vajab raske haiguse tõttu oma vanemate pidevat abi

Euroopa Kohus täpsustas, et saatjata alaealisel on õigus taasühineda oma vanematega, isegi kui ta on saanud perekonna taasühinemise menetluse ajal täisealiseks. Perekonna taasühinemine peab erandjuhul laienema täisealisele õele, kui ta vajab raske haiguse tõttu oma vanemate pidevat abi. Vastasel juhul jääks pagulane *de facto* ilma õigusest taasühineda oma vanematega. Seda õigust ei või seada sõltuvusse tingimusest, et alaealisel pagulasel või tema vanematel oleks enda ja õe jaoks majutus, haiguskindlustus ning piisav sissetulek.

Pärast seda, kui saatjata alaealine Süüria kodanik oli saanud Austrias pagulasseisundi, soovisid nii tema vanemad kui ka täisealine õde saada seal elamisluba, et temaga ühineda. Austria ametiasutused jätsid need taotlused rahuldamata põhjendusel, et pärast taotluste esitamist oli noor Süüria kodanik saanud täisealiseks, samuti keelduti hilisemate perekonna taasühinemise taotluste rahuldamisest.

Vanemad ja õde vaidlustasid viimati nimetatud keeldumise Viini halduskohtus. See kohus esitas Euroopa Kohtule taotluse tõlgendada direktiivi perekonna taasühinemise õiguse kohta¹. Muu hulgas märkis ta, et õde sõltub tserebraalparalüüsi tõttu täielikult ja püsivalt oma vanemate abist, mistõttu ei saa vanemad teda üksinda Süüriasse jätta.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et direktiiv annab pagulastele eriomase kaitse. Saatjata alaealiste erilise haavatavuse näeb direktiiv konkreetselt neile ette soodsamad tingimused, andes neile õiguse taasühineda oma vanematega.

Esiteks otsustas Euroopa Kohus, et **saatjata alaealisel pagulasel, kes saab täisealiseks vanematega taasühinemise taotluse menetlemise ajal, on õigus sellisele taasühinemisele**². Nimelt ei saa kõnealune õigus sõltuda sellest, kui kiiresti või aeglaselt taotlus läbi vaadatakse. Järelikult ei saa jätta taotlust rahuldamata põhjusel, et taotluse kohta otsuse tegemise kuupäeval ei ole pagulane enam alaealine.

Teiseks märkis Euroopa Kohus, et juhul, kui alaealise pagulase õele ei tagata samal ajal kui tema vanematele – arvestades õe haigust – pagulasega taasühinemise õigust, jääb pagulane *de facto* ilma õigusest taasühineda oma vanematega, sest tema vanematel ei ole võimalik tüdruku kaasa võtmata poja juurde elama asuda. Selline tulemus oleks aga vastuolus kõnealuse õiguse tingimusteta laadiga ja seaks ohtu selle õiguse soovitava toime, mis läheks vastuollu nii direktiivi eesmärgiga kui ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartast tulenevate era- ja perekonnaelu austamist ning alaealise õigusi puudutavate nõuetega, mille järgimise peab direktiiv tagama.

Kolmandaks tõdes Euroopa Kohus, et alaealiselt pagulaselt ega tema vanematelt ei või nõuda, et neil oleks enda ja

raskelt haige õe jaoks piisava suurusega majutus, haiguskindlustus ja piisav sissetulek. Nimelt on saatjata alaealised pagulased praktiliselt võimatu neid tingimusi täita. Samuti on sellise alaealise vanematel äärmiselt raske täita neid tingimusi enne seda, kui nad on asunud oma lapse juurde elama. Kui seada saatjata alaealiste pagulaste ja nende vanemate perekonna taasühinemise võimalus sõltuvusse nimetatud tingimuste täitmisest, jääksid alaealised tegelikult ilma oma õigusest perekonna taasühinemisele.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „Europe by Satellite“ kaudu ☎(+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ Nõukogu 22. septembri 2003. aasta [direktiiv 2003/86/EÜ](#) perekonna taasühinemise õiguse kohta.

² Euroopa Kohus on 12. aprilli 2018. aasta kohtuotsuses A ja S [C-550/16](#) juba otsustanud, et saatjata alaealised, kes saab täisealiseks *varjupaigamenetluse* ajal, on endiselt õigus perekonna taasühinemisele. Selline perekonna taasühinemise taotlus tuleb siiski esitada mõistliku aja jooksul, üldjuhul kolme kuu jooksul pärast asjaomase alaealise pagulaseks tunnistamist (vt [pressiteade nr 40/18](#)).